

Vámtartozás

A tanfolyam tanulságai

A jelen dokumentumban röviden és érthetően összefoglaljuk a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információkat.

1 Tanulási célok

A 75 perces képzés végére tisztában lesz a következőkkel:

- mi a vámtartozás, és mikor keletkezik;
- ki lehet adós;
- hol keletkezik vámtartozás;
- hogyan határozzák meg a vámtartozást;
- a tartozás behajtásának folyamata és a tartozás megszűnése;
- az áruátengedést követő ellenőrzés hatása a vámtartozásra.

2 Mikor keletkezhethet vámtartozás?

2.1 A jogszabályoknak való megfelelés következtében

- Vámtartozás akkor keletkezik, amikor egy gazdálkodó nem uniós árukat hoz be, és **szabad forgalomba bocsátási** vagy **ideiglenes behozatali eljárás** alá helyezi őket.
- Újrakiviteli árnyilatkozat benyújtása esetén különleges behozatalivám-tartozás is keletkezhethet.
- A vámtartozás a vám-árnyilatkozat elfogadásának időpontjában keletkezik.

2.2 Meg nem felelés következtében

- Vámtartozás keletkezhethet a jogszabályoknak való meg nem felelés következtében is, ha:
 - egy gazdálkodó nem felel meg **a vámeljárársban előírt kötelezettségeknek**;
 - egy gazdálkodó **nem teljesíti az áruk vámeljárárs** alá vonásához szükséges feltételeket;

3 Ki az adós?

- Amennyiben több adós is kötelezett ugyanazzal a tartozással kapcsolatban, ennek a tartozásnak a megfizetéséért **együttesen és egyetemlegesen is felelősek**.

3.1 A jogszabályoknak való megfelelés következtében

- A nyilatkozattevő az adós.
 - ha **az importőr maga nyújtja be a vám-árnyilatkozatot**, ő az adós is.

- Ha a vám-árunyilatkozatot egy közvetlen képviselő nyújtja be az importőr nevében, **az importőr a nyilatkozattevő és az adós.**
- Abban az esetben, ha a vám-árunyilatkozatot egy közvetett képviselő nyújtja be a saját nevében, de az importőr megbízásából, a **közvetett képviselő** és az importőr is felelős és adós.
- Ezenkívül azok **a személyek, akik a nyilatkozat elkészítéséhez** szükséges információkat benyújtották, és olyan valótlan adatokat nyújtanak be, amelyekről észszerűen következtetve tudniuk kellett volna, hogy nem felelnek meg a valóságnak, adósnak fognak számítani.

3.2 Meg nem felelés következtében

- A vámeljáráásban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén adós(ok) a következő(k):
 - azon személy, akinek **meg kell felelnie a kötelezettségeknek,**
 - azon személy, **aki azon személy képviseletében jár el,** akinek meg kell felelnie a kötelezettségeknek,
 - **az áru jogosultjának számító** személy.
- Az áruk vámeljáráás alá vonási feltételeinek való meg nem felelés esetén az adós(ok) a következő(k):
 - az a személy, akinek **meg kell felelnie a feltételeknek,**
 - a **vám-árunyilatkozathoz szükséges információkat** megadó személy.

4 Hol keletkezik a vámtartozás?

4.1 A jogszabályoknak való megfelelés következtében

- A vámtartozás ott keletkezik, **ahol a vám-árunyilatkozatot benyújtották.**

4.2 Meg nem felelés következtében

- Először is a vámtartozás ott keletkezik, **ahol a vámtartozást eredményező esemény történt.**
Például: egy személyt elfogtak, amikor vámfelügyelet alatt levő árukat próbált engedély nélkül eltávolítani.
- Ha nem lehet ezt a helyet meghatározni, a vámtartozás ott keletkezik, ahol a vámhatóság **megállapította,** hogy az **áruk** olyan **helyzetben** vannak, hogy vámtartozás keletkezett.
Például: az árukat egy piacon kezdték értékesíteni anélkül, hogy szabad forgalomba bocsátották volna őket.
- Ha az árura vonatkozóan a vámeljáráás még **nem zárult** le vagy amennyiben az átmeneti megőrzést **nem megfelelően fejezték be,** és a fentiek nem alkalmazhatók, úgy kell tekinteni, hogy a vámtartozás vagy azon a helyen keletkezett, **ahol az árurol nyilatkozatot tettek, vagy ahol az áru átmeneti megőrzésben volt.**
Például: az árutovábbítás alá helyezett áruk nem érkeztek meg a rendeltetési helyükre, és a vámhivatal nem tudta megállapítani, hol történt a szabálytalanság.

- Ha a vámhatóság meg tudja állapítani, hogy a vámtartozás **több helyen** keletkezhetett, úgy kell tekinteni, hogy a vámtartozás keletkezési helye az a hely, ahol először keletkezett.
Például: a rendeltetési vámhivatal meg tudja állapítani, hogy a szállítási útvonal minden egyes országában az áruk egy-egy részét eltávolították.
- Ha azonban a követelés **nem éri el a 10 000 eurót**, úgy kell tekinteni, hogy a vámtartozás abban a tagállamban keletkezett, **ahol a megállapítást tették**.
Például: a rendeltetési vámhivatal megállapítja, hogy az eltűnt áruhoz kapcsolódó vámtartozás összege kisebb, mint 10 000 euró.

5 Hogyan határozzák meg a vámtartozást?

- A vámtartozás megállapításához a vámtisztviselőnek az áru vámértékének megfelelő vámtarifát kell alkalmaznia.
- A helyes vámtarifához a vámtisztviselőnek bele kell tekintenie a TARIC-rendszerbe, és ismernie kell:
 - a kombinált nómenklatúra (KN) kódját, amely azonosítja az árut,
 - az áru származását
- A gazdálkodó is kiszámíthatja az esedékes vámtartozást, és beírhatja a vámárnyilatkozatába.
- Az esedékes vám összegének könyvelésbe vételére vonatkozó gyakorlati eljárásokat az egyes tagállamok határozzák meg, a könyvelésbe vétel idejét azonban az UVK állapítja meg.
- A vámhatóságnak közölnie kell az adóssal a fizetendő vám összegét. Bizonyos esetekben azonban erre nincs szükség.

6 A vámtartozás beszedése

6.1 Beszedés/visszafizetés/elengedés

- A vámtartozás beszedési folyamata akkor kezdődik, amikor a vámtartozást könyvelésbe vették és közölték az adóssal (adósokkal).
- Általános szabályként **a kifizetést a közléstől számított 10 napon belül teljesíteni kell**.
- A beszedési szakaszban két másik fontos eljárás is megemlíthető:
 - **Visszafizetés:** a már megfizetett behozatali vám összegének visszafizetése.
 - **Elengedés:** a még meg nem fizetett vám megfizetésének kötelezettsége alóli mentesítés.
- A vám összegét a következő okok bármelyike esetén vissza kell fizetni vagy el kell engedni:
 - **a behozatali vám túlzott mértékben felszámított** összege,
 - **hibás áruk** vagy a szerződés feltételeinek nem megfelelő áruk,
 - **az illetékes hatóságok** hibája,
 - **méltányosság** a gazdálkodókkal szembeni tisztességes és egyenlő bánásmód érdekében.

6.2 Megszűnés

- **Ha** a vámtartozást megfizették, úgy kell tekinteni, hogy megszűnt.
- A vámtartozás megszűnhet például a következő esetekben is:
 - **ha** a vámtartozás **már nem áll fenn**;
 - **ha** vámtartozás keletkezett, majd elengedték vagy visszafizették;
 - **ha** az adós **nem értesíthető három éven belül**.

7 Áruátengedést követő ellenőrzés

- A vámtisztviselő **három évre visszamenőleg** ellenőrizheti az adatokat annak ellenőrzésére, hogy megfelelő mértékű vámtartozást állapítottak-e meg, és nincs-e a gazdálkodó tevékenységével kapcsolatban olyan más vámtartozás, melyet nem állapítottak meg.
- Az áruátengedést követő ellenőrzés a következőket jelenti:
 - A vámhatóság ellenőrizheti a különböző rendszerekben vámellenőrzési célból megadott információk **pontosságát és teljességét**.
 - A hatóság meg **vizsgálhatja az árut**, illetve mintát vehet belőle.
 - **Az ellenőrzésre az áru birtokosának telephelyein kerülhet sor**.

Ne feledje, ez mindössze a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információk rövid és érthető összefoglalása.

Csak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett uniós szabályozás tekintendő hiteles forrásnak.

A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal a képzéssel kapcsolatban.